

A Magyar Transzplantációs Társaság COVID-19 járvánnyal kapcsolatos tájékoztatója kombinált hasnyálmirigy- és veseátültetésre váró és transzplantált betegek részére

A kettős szervátültetés igénye minden esetben nagyobb betegséget, ill. ezzel arányban nagyobb egészségügyi kockázatot is jelent. A tavaszi időszakban a kombinált hasnyálmirigy- és veseátültetési program teljes mértékben felfüggesztésre került. Az őszi időszakban ismételten felmerült ennek a lehetősége. Racionális oka, hogy nagyobb kockázatú betegeket kell kitennünk egy lényegesen nagyobb műtétnek, ill. a kezdeti időszakban egy erősebb immunszuppresszív kezelést kell alkalmaznunk. Maga a beavatkozás nem sorolható az életmentő műtétek közé. Mindkét hazai centrum egyetértett abban, hogy jelen helyzetben nem függesztjük fel a programot, hanem minden egyes esetet szigorúbban bírálunk el. Az előbbieken említett magasabb kockázatok miatt sokkal inkább kritikus szemmel kell értékelni a haszon és kockázat arányát.

Kombinált hasnyálmirigy- és vese transzplantációra váró betegeknek

Nem szabad megfélekednünk arról, hogy jelen pandémiás helyzetben jelentősen lecsökkent az agyhalott donorokból történő szerv felajánlás. A fent említett kettős szervátültetés biztonsággal csak agyhalott donorból származó szervekkel végezhető el. Mind a beteg oldaláról, mind az orvosi oldalról mérlegelni kell, hogy maradjon-e a beteg aktív a várólistán vagy sem. Adott esetben „menekülési útvonal” lehet, ha a beteg átkerül vese várólistára. Csökkenő kockázat mellett nagyobb valószínűséggel számíthat riadóra.

Jelen helyzetben sokkal inkább fontosabb, ha valakinek van riadója, akkor tényleg alkalmas állapotban legyen az átültetésre. A lehetőségekhez képest legyenek jól beállítva a vércukorértékei. A várakozás fontos része az is, hogy a lényeges évenkénti vizsgálatokat a listán való maradáshoz el kell végeztetni. Minden betegnél kiemelten fontos a kardiológiai vizsgálat, ill. a natív hasi és kismedencei CT vizsgálat az erek állapotának megítélésére.

Kombinált hasnyálmirigy- és vesetranszplantált betegeknek

Ezen beavatkozást követően, stabil graft funkciók és jól beállított immunszuppresszió mellett várhatóan nem magasabb a kockázata, ill. nem rosszabb túlélése a COVID-19 fertőzésnek. Legfontosabb, hogy a lehetőségek között csökkenteni kell kockázati tényezőket a fertőzés tekintetében.

Egyebekben megegyezik a csak vesére váró betegeknek szóló résszel.

Budapest, 2020. december 17.

Dr. Szakály Péter
Magyar Transzplantációs Társaság